



Principer för identifiering av globalt systemviktiga institut (G-SII/B) och för ställande av buffertkrav

1 Bakgrund

Med globalt systemviktiga institut avses kreditinstitut som medför en så stor systemrisk att den – om den realiseras – kan äventyra det globala finansiella systemets stabilitet.

Globalt systemviktiga institut är i regel stora i förhållande till andra kreditinstitut, bedriver en mångfacetterad verksamhet och har betydande direkta eller indirekta kopplingar till det internationella finansiella systemet och ekonomin. Därför sprids kapitaltäcknings- och likviditetsproblem i dessa kreditinstitut lätt till det övriga finansiella systemet.

Globalt systemviktiga instituts risker för den finansiella sektorn och för ekonomin dämpas genom att institutens förlusttolerans stärks och risken för fallissemang därigenom minskas. Målet med buffertkraven för G-SII/B-institut, dvs. G-SII/B-buffertarna, är att förebygga risker för makrostabiliteten som härrör från finansmarknadens struktur¹.

Rådet för finansiell stabilitet (Financial Stability Board, FSB) rekommenderar årligen vilka kreditinstitut som de nationella myndigheterna ska identifiera som G-SII/B-institut samt vilka buffertkrav som ska tillämpas på dem. Rekommendationen baserar sig på Baselkommittén för banktillsyns (Basel Committee on Banking Supervision, BCBS) riktlinjer och beredning. I Finland identifierar Finansinspektionens direktion G-SII/B-instituten samt fastställer buffertkraven för dem med stöd av kreditinstitutslagen samt Europeiska kommissionens förordning 1222/2014.

2 Regler för globalt systemviktiga institut

2.1 Kreditinstitutslagen (10 kap. 7 §)

Finansinspektionen ska indela globalt systemviktiga institut med hemvist i Finland i sex klasser, för vilka buffertkravet i enlighet med följande tabell ska beräknas som en procentandel av institutets totala riskvägda exponeringsbelopp:

Klass	Buffertkrav
1	1,0 %
2	1,5 %
3	2,0 %
4	2,5 %
5	3,0 %
6	3,5 %

¹ Global Systemically Important Institution/Bank



29.6.2018

FIVA 2/02.08/2018

Offentligt

De principer som ska tillämpas när dessa kreditinstitut identifieras anges genom förordning av Europeiska kommissionen.

2.2 EU-kommissionens förordning (1222/2014) för specificering av metoden för att identifiera globala systemviktiga institut

Europeiska kommissionens förordning baserar sig på de standarder för bedömning av globala systemviktiga banker som antagits av Baselkommittén för banktillsyn.

Systembetydelsen för en viss bankgrupp mätt med hjälp av indikatorer uttrycks som ett individuellt totalt poängtal i förhållande till andra enheter i stickprovet. Banker identifieras som globala systemviktiga institut på grundval av detta totala poängtal och placeras i olika underkategorier som bestäms av kapitalbuffertkravets storlek. Kreditinstitutets betydelse för det finansiella systemet bedöms utifrån kreditinstitutets i) storlek, ii) sammanlänkning, iii) utbyttbarhet, iv) komplexitet samt v) gränsöverskridande verksamhet.

Finansinspektionen ska senast den 15 december varje år beräkna poängen för de i Finland verksamma relevanta enheter som ingår i det G-SII/B-stickprov som meddelats av Europeiska bankmyndigheten. Varje enhet tilldelas totala poäng, som gör det möjligt att hänföra det globalt systemviktiga institutet till en klass enligt kreditinstitutslagen och EU-kommissionens förordning. Kategorierna är desamma som används av Baselkommittén för banktillsyn. Ett globalt systemviktigt institut ska upprätthålla en G-SII/B-buffert, som motsvarar den kategori till vilken institutet har hänförs. Bufferten består av kärnprimärkapital (CET1) och den tillämpas på den finansiella företagsgruppens nivå.

Det lägsta gränsvärdet är 130 poäng. Följande kategorier används:

- a) kategori 1 omfattande poäng från 130 till 229
- b) kategori 2 omfattande poäng från 230 till 329
- c) kategori 3 omfattande poäng från 330 till 429
- d) kategori 4 omfattande poäng från 430 till 529
- e) kategori 5 omfattande poäng från 530 till 629.

Finansinspektionen ska fastställa poängen för varje relevant enhet som det aritmetiska medelvärdet av kategoripoängen så att kategoripoängen för kategorin som avser ersättande inte får överskrida 500 poäng. Poängen för varje kategori beräknas som det aritmetiska medelvärdet av de värden som följer av att man dividerar vart och ett av indikatorvärdena i den kategorin med den nämnare för indikatorn som meddelats av Europeiska bankmyndigheten. Poängen ska avrundas till närmaste heltal.

Kategorierna och indikatorerna är

1. Gruppens storlek - en indikator som mäter gruppens totala exponering
2. Gruppens sammanlänkning med det finansiella systemet – bygger på följande indikatorer:
 - a) tillgångar hos andra finansiella institut
 - b) skulder till andra finansiella institut
 - c) utestående värdepapper
3. Möjligheten att ersätta de tjänster eller den finansiella infrastruktur som gruppen tillhandahåller – bygger på följande indikatorer:
 - a) tillgångar under förvaring
 - b) gjorda betalningar
 - c) garanterade transaktioner på skuldinstrument- och aktiemarknader



29.6.2018

FIVA 2/02.08/2018

Offentligt

4. Gruppens komplexitet – bygger på följande indikatorer:

- a) det teoretiska beloppet av OTC-derivat
- b) tillgångar som ingår i verkligt värde på nivå 3, mätt i enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1255/2012
- c) värdepapper som innehåller för handel samt värdepapper som kan säljas

5. Gruppens gränsöverskridande verksamhet – bygger på följande indikatorer:

- a) fordringar över jurisdiktionsgränserna
- b) skulder över jurisdiktionsgränserna.

3. Finländska kreditinstituts G-SII-poäng och buffertkrav

FSB publicerar årligen en förteckning över globalt systemviktiga institut. Den förteckning som publicerades i november 2017 upptar 30 kreditinstitut.² FSB:s förteckning baserar sig på de poäng som kreditinstituten tilldelats och den behöriga tillsynsmyndighetens övergripande bedömning. Nordea-gruppen har hänförs till kategori ett i förteckningen. Beslutet om buffertkrav fattas i sista hand av den behöriga nationella tillsynsmyndigheten.

Finansinspektionen ska identifiera ett kreditinstitut som ett globalt systemviktigt institut när den relevanta enhetens poäng motsvarar eller överskrider det lägsta gränsvärdet. Finansinspektionen kan identifiera ett kreditinstitut som ett globalt systemviktigt institut eller omplacera det från den lägsta kategorin till en högre kategori med hjälp av en sund tillsynsbedömning. Prövningsrätten ska baseras på en bedömning av huruvida enhetens fallissemang skulle få en negativ effekt på den globala finansiella marknaden och den globala ekonomin. Det beslut som avses ovan får stödjas av hjälpindikatorer, som inte får utgöras av indikatorer för sannolikheten för fallissemang hos den relevanta enheten.

Nordea-gruppens poängtal är utifrån gjorda beräkningar 114 enligt statistikuppgifter från slutet av 2016. Ända sedan G-SII/B-standarderna började tillämpas har Nordea-gruppen klassats som ett globalt systemviktigt institut utan att dess affärsverksamhetsmodell har ändrats på något betydande sätt. Den gränsöverskridande verksamheten utgör en betydande del av gruppens verksamhet och gruppen är särskilt beroende av marknadsbaserad finansiering. Dessutom är gruppen systemviktig i flera länder. Gruppens fallissemang skulle ha en stor negativ effekt på den globala finansiella marknaden och den globala ekonomin, och till följd av detta ska den med tillämpning av Finansinspektionens prövningsrätt identifieras som ett G-SII/B-institut i klass 1 (buffertkrav 1,0 %).

² 2017 list of global systemically important banks (G-SIBs) <http://www.fsb.org/wp-content/uploads/P211117-1.pdf>